

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK 2011. évi programsorozatának szakmai értékelése

80 ÉVES JUBILEUMI ÉVAD

Az idén 80 éves múltra visszatekintő Szegedi Szabadtéri Játékok a nyári programsorozat időszaka alatti szeszélyes időjárás viszontagságainak ellenére is sikeres évadot tudhat maga mögött. Az előadások idejére a színház szerelmesei – akik közül sokan külföldről érkeztek a Szabadtérre – megtöltötték a szabadtéri nézőterét és a várost is egyaránt.

A 2011-es évad az ünneplés jegyében telt a Szegedi Szabadtéri Játékoknál, hiszen 80 éves lett idén hazánk legnagyobb nyári színházi fesztiválja. Az évforduló nemcsak a Játékok életében fontos, nagy jelentőséggel bír az egész magyar színházi életre nézve is. Számokban kifejezve: 80 nyár alatt több mint 900 előadást és ezek közül több mint 330 bemutatót láthatott több mint négy és fél millió néző. 10 produkció, 23 előadás, 4 saját bemutató, 3 opera, 5 magyar mű és 2 musical/zenés játék: ez volt a 2011-es Szegedi Szabadtéri Játékok műsora számokban. A profán adatoknál azonban fennköltebb az a jubileum, melynek jegyében telt a nyári zenés színházi fesztivál évada.

Liszt mindenkinek, de legalábbis minden szegedinek

A Játékok 80 éves jubileumán túl, a Liszt év kapcsán a legnagyobb ingyenes szabadtéri koncertjét tartottuk május 28-án a szegedi Dóm téren. Az utolsó hónapjához érkezett soros EU-elnökségi félév, valamint a szomszédünnep adta az apropót, hogy nagyszabású koncertet rendezzünk a Hungarofest Kft.-vel közös együttműködésben jöhetett létre ez a program.

A ***Liszt mindenkinek!*** címet viselő koncert műsorán népszerű Liszt-művek és a komolyzene iránt eddig nem, vagy csak kevésbé érdeklődőket is megszólító átiratok szerepeltek, amelyek megszólaltatásáról a **Budapest Saxophone Quartet, Vásáry André, Oravecz György** és a **Gyüdi Sándor** által vezényelt **Szegedi Szimfonikus Zenekar** gondoskodtak.

A Dóm téren a Szegedi Szabadtéri Játékok színpada már állt, ám a nézőteret üresen hagyva a bazilika előtti hatalmas területen kedvükre foglalhattak helyet a szép számban megjelent érdeklődők. Kényelmüket a Liszt év és az EU-félév logójával díszített papírszékek szolgálták, amelyeket a koncert után magukkal is vihettek a Dóm térre kilátogatók.

ÜNNEPI ELŐADÁSSAL INDULT A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK 80. JUBILEUMI ÉVADA

2011. július 1., 2. - AZ EMBER TRAGÉDIÁJA – a magyar színház ünnepe

A Szegedi Szabadtéri Játékok 80. évfordulóján a korábbi szezonok színháztörténeti jelentőségű előadásaihoz méltó „Tragédia-ünnepel” köszöntöttük a várost és az előadásra érkezőket. Nemzeti

drámánk **bemutatója** mindig közügy, kiemelt kulturális esemény volt. „Ha azt mondjuk Szegedi Szabadtéri Játékok, a Tragédiára gondolunk”. A 150 éves Tragédia és az 1931-ben indult Játékok története szorosan kapcsolódik, a Dóm téren generációk nézhették meg az adott kor értelmezését. Rendezőóriások tömegekhez vitték közel, színészlegendák megszólaltatásában Madách vízióit, egyben lenyomatot adtak a század színpadi gondolkodásának, látványvilágnak változásairól. Nagy mesterek, mint Varga Mátyás jegyezték ezt a tárgyasult, rajzokban, archív felvételeken máig őrzött színpadi világot.

A 80 éves jubileumi évad ünnepi nyitóelőadása Madách Imre halhatatlan művét, *AZ EMBER TRAGÉDIÁJÁT* - **Vidnyánszky Attila** rendezésében - óriási érdeklődés övezte mind a közönség, mind pedig a színházi szakma körében.

A kockázatos vállalkozásnak tűnő prózai előadás műsorra tűzése nem várt nézettséggel bírt a Dóm téren. Mégis csak van létjogosultsága a prózának a csillagtetős színházban.

TRAGÉDIA előadás JELNYELVI TOLMÁCCSAL

Kivételes színházi körülmények között, jelnyelvi tolmácsolással játszották a színészek a Szegedi Szabadtéri Játékok 80., jubileumi évadának nyitóelőadását, *Az ember tragédiáját*. A Szegedi Szabadtéri Játékok ünnepi premierje eddig az egyetlen, amikor először játszottak szabadtéri előadást jelnyelvi tolmácsolással hazánkban. A fesztivál igazgatósága a **siketek és nagyothallók „akadálymentesítésére”** is gondolt, őket indukciós hurok segítette a kulturális élmény minél könnyebb és élvezetesebb befogadásában.

A nézőtéren – a Párma szektor 6. és 15. sora között, összesen 120 szék környezetében – ettől az évtől kezdve úgynevezett **indukciós hurkot helyeztek el, mely segít felerősíteni a nagyothalló készülékek által fogadott jeleket**. Ez a könnyítés nem csak *Az ember tragédiája* előadásain valósult meg, hanem az összes nyári produkció folyamán.

A debreceni színház igazgatója, a hazai színházi élet meghatározó alakja úgy érezte, alkotótársaival a magyar színházi élet ünnepévé teszi *Az ember tragédiáját*. **Alexandre Belozub** díszlet- és jelmeztervezővel, valamint **Gemza Péter** koreográfussal „szélesvásznú” produkció létrehozására vállalkoztak. Látványban leképezték a világmindenséget. Domináló élményként a fény, mint az élet forrása jelent meg a színpadon, a szakrális tér, a Dóm varázsa pedig idomult az Isten felé nyúláshoz. Álomképek tömkelegét láthattuk a színpadon.

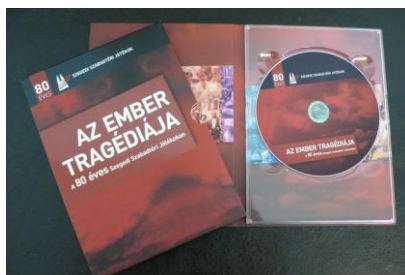

Az előadás az idei évadban kitüntetett szerepet kapott, külön kiemelt kommunikációs kampány kísérte. Többek között háttérbeszélgetés- és szakmai konferencia-sorozat vezette be a nyitóelőadást, melyet a Regionális Ösztönművészeti Központban tartottunk. A Tragédiához kapcsolódó programsorozat a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg. Színháztörténészekkel, rendezőkkel, művészekkel és elméleti szakemberekkel, tudományos igénnyel idéztük fel a Tragédia bőséges szegedi történetét a REÖK-palotában. A nézőtér mögött egy kiállítás formájában állítottunk emléket az elmúlt 80 évben megrendezésre került Tragédia-előadások képanyagából, plakátjaiból, díszlet-és jelmezterveiből.

A jubileum tiszteletére, és hogy lenyomata maradjon az ünnepi előadáshoz kapcsolódó programoknak, rendezvényeknek, a Szegedi Szabadtéri Játékok ünnepi DVD-t adott ki szintén a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

A DVD-n a háttérbeszélgetések és a konferencia írott anyagain kívül található az úgynevezett **kronopédia**, mely segítségével bárki rákereshet egy-egy előadásra, plakátokra, szereposztásokra, alkotókra 1931-től 2009-es évadig, de a DVD talán **legérdekesebb része egy video-összeállítás**, mely a **Szabadtéri történetét foglalja össze a Tragédia előadásainak perspektívájából** – mai és hajdani megszólalókkal, archív felvételekkel.

„IDŐKAPSZULA”

Üzenetek a jövő nemzedékének. Sok-sok üzenet, gondolat található azon a CD-n, melyet Az ember tragédiája és A víg özvegy alkotói és szereplői hagytak az utókornak, amit Székó Gábor szobrászművész alkotásába „rejtettek”.

„időkapszula”

Majd ünnepélyes keretek között elhelyezték a Dóm téren. A DVD tartalma a Szegedi Szabadtéri Játékok honlapjára is kikerül, mely azután évadonként megújítható, kiegészíthető, és a legfontosabb, legszemélyesebb gondolatokat raktározza el, így válva korszakok lenyomatává.

Szándékunk, amely a Vidnyánszky Attila által rendezett előadáshoz kapcsolódó kísérőprogramok: kiállítások, a színháztörténeti konferencia, az emlékidéző beszélgetések, vetélkedők körbejárták a korszerű „Tragédiajátás” kérdéseit, összegezték színháztörténeti tanulságait, segítették a közönséget a mai színházi jelrendszer értelmezésében, a megszületett előadás befogadásában.

nyitó kép

jelenet

Rátóti Zoltán és Gáspár Sándor

Ónodi Eszter, Rátóti Zoltán
és Trill Zsolt

A Tragédia előadást felvette a Duna TV, és óriási örömkre szolgált, hogy a dráma napján, szeptember 21-én fő műsoridőben sugározta a Dóm téri előadást.

Blaskó Péter

Trill Zsolt és Cserhalmi György

Rátóti Zoltán és Trill Zsolt

Rátóti Zoltán, Varga József
és Ónodi Eszter

WERK-ALBUM AZ EMBER TRAGÉDIÁJÁRÓL

A Helikon Kiadó gondozásában jelent meg **Az ember tragédiája *Egy előadás születése – színről színre*** címmel. A produkció létrejöttéről készült 120 oldalas werk-album nemzeti drámairodalmunk legjelentősebb alkotásának és a 2011-es Szegedi Szabadtéri Játékokon Vidnyánszky Attila eddigi legnagyobb szabású rendezésének találkozását a születés pillanatától a megvalósulás ünnepéig követi végig. A rendezőn kívül megszólalnak 150 éves Az ember tragédiája mai főszereplői, az előadás közreműködői.

A werk-könyvben Bócsi Krisztián több mint 100 képe mellett olvashatók Bérczes László Ónodi Eszterrel, Rátóti Zoltánnal és Trill Zsolttal készült interjúi, valamint Vidnyánszky Attila esszéje.

Az album szegei bemutatóját ez év novemberében kívánjuk megrendezni a REÖK-ben.

MTV1 – 50 PERCES ÁTTEKINTÉS A 80 ÉVES SZEGEDI SZABADTÉRI TRAGÉDIA JÁTSZÁSÁBÓL

Az MTV1 csatorna **Az ember tragédiája Szegeden** címmel egy werk-filmet állított össze a Szegei Szabadtéri Játékok 80 évét áttekintve a Tragédia játszásról, rendezőkről, azok gondolatairól, érzéseikről. Az MTV1 több alkalommal kívánja műsorra tűzni ezt az összeállítást.

2011. július 15., 16., 22., 23. - A VÍG ÖZVEGY – sztárszínészek és operaénekesek a Lehár-darabban

A 2011-es évad második **bemutatója** a világhírű magyar operett-komponista, Lehár Ferenc egyik legnépszerűbb és legjelentősebb műve, A víg özvegy volt. A produkció rendezője, **Kozma Péter** pályáját ugyan Magyarországon kezdte, hiszen többek között a Magyar Állami Operaházban is dolgozott, diplomáját viszont az Amerikai Egyesült Államokban szerezte, és azóta is ott dolgozik jelentős társulatoknál operarendezőként. Az előadás karmestere és zenei vezetője **Kesselyák Gergely**, a Játékok művészeti vezetője, a díszletet és jelmezt **Zeke Edit** tervezte.

jelenet

Földes Tamás, Csákányi Eszter,
Molnár Piroska, Szacsvaj László,
Hernádi Judit, Gárday Gábor

Herczenik Anna

jelenet

A parádés szereposztásban olyan népszerű színészeket sikerült megnyerni a produkcióba, mint **Haumann Péter, Bajor Imre, Csákányi Eszter, Molnár Piroska, Hernádi Judit és Szacsvaj László.**

Az operaénekesek közül **Herczenik Anna, Keszei Bori, Kálmán Péter, Boncsér Gergely és Gárday Gábor** kápráztatta el a nézőket. A víg özvegy négy alkalommal került színpadra a Dóm téren.

Herczenik Anna

Bajor Imre, Haumann Péter, Kálmán Péter

Keszei Bori, Boncsér Gergely,
Herczenik Anna, Kálmán Péter

jelenet

Keszei Bori

Gárday Gábor, Hernádi Judit, Földes Tamás,
Csákányi Eszter, Vida Péter, Bajor Imre

2011. július 20. - AJÁNDÉKKONCERT

A hangverseny előadás immár több mint 7 éve hagyománnyá vált a Dóm tér színpadán, melyet a Játékok a szegedi komolyzenét kedvelő polgárainak nyújt.

Az ingyenesen megtekinthető koncert kapcsán olyanok is eljuthatnak a Szegedi Szabadtéri Játékokra, akik egyébként nem tehetnék meg, hogy bármely előadásra jegyet váltsanak. Ezáltal kb. 4000 embert szándékozunk a komolyzene közelébe vonzani – még ha csak egyetlen estére is –, mert reméljük, közöttük akad majd olyan is, aki ezt követően érdeklődéssel fordul a komolyzenei műfajok felé is.

Liszt Ferenc születésének 200. évfordulóját ünnepeltük az idén.

„Liszt életműve minden kor emberének szól, mint általában a legnagyobb alkotók gondolatai, művészete. Arra az örök értékre helyezném a hangsúlyt, amelyet az ő zenéje is tükröz: általános emberi értékek, amelyek felemelnek a hétköznapokból.” (Dr. Domokos Zsuzsanna zenekutató)

Ebben a szezonban a Szegedi Szimfonikus Zenekar Ajándékkoncertjének első részét a Liszt jubileumi év jegyében tartotta. Az est második felében a nemzetköziség jegyében tánc témák és nemzeti zenei motívumok tűntek fel: Az est folyamán elhangzott **Liszt Orfeusz** szimfonikus költeménye, a *II. Magyar Rapszódia* és a *Les Préludes* szimfonikus költemény, továbbá **Smetana Moldova** műve, **Borodin Poloveci táncok** balettzenéje és **Dvořák Szláv táncok**. Az est karmestere **Gyüdi Sándor** volt, közreműködött a **Vaszy Viktor Kórus**

a színpad és a nézőtér

Gyüdi Sándor karmester és a Szegedi Szimfonikus Zenekar

2011. július 29., 30. - CARMEN – visszatérő sikerdarab nemzetközi szereposztással

A 2010-es évad szakmai berkekben és a közönség körében is leginkább dicsért produkciója a **Kerényi Miklós Gábor** rendezte Carmen volt. A **továbbjátás** az idei nyári műsorban ez az opera lesz. Az idei évben a szereposztás frissítve került színre az operairodalom egyik legnépszerűbb darabja. A címszerepet idén is **Mester Viktória** alakította, és szintén színpadra lépett **Arnold Rutkowski**, a kiváló lengyel tenor, aki a 2009-es, Domingo által alapított Operalia énekverseny különdíjasa és a maestro lengyelországi koncertjének meghívott vendége volt. Micaelaként **Frankó Tündét** láthatták újra a nézők.

Escamillo szerepében idén új művész, a tehetséges – kétszeres Grammy-díjas - amerikai baritonista, **Nmon Ford** mutatkozott be óriási sikerrel, Frasquita szerepében **Fischl Mónika** volt látható. A buja cigánylány történetét feldolgozó Carment két alkalommal tűztük műsorra.

jelenet

Nmon Ford és Arnold Rutkowski

jelenet

Jelena Koncar, Fischl Mónika,
Boncsér Gergely, Haja Zsolt,
Mester Viktória

2011. augusztus 12., 13., 14., 19., 20., 21. - VALAHOL EURÓPÁBAN – magyar musical az ország legnépszerűbb színészeivel

A 2011-es évad új musical-**bemutató**jának színre vitelét a darab egyértelmű, évek óta tartó töretlen sikere mellett indokolta, hogy a nézők szinte ostromolták a menedzsmentet a musicalért. Dés László–Nemes István–Böhm György–Korcsmáros György–Horváth Péter: Valahol Európában című művét **Béres Attila** rendezésében láthatták a nézők. Alkotótársai **Velich Rita** jelmez-, és **Horesnyi Balázs** díszlettervezők. A koreográfiát Tihanyi Ákos készítette. A karmester és zenei vezető feladatot **Silló Istvánra** bíztuk.

nyitó kép

Grünwald Dávid

Grünwald Dávid és Patai Anna

Alföldi Róbert

Az ország különböző színházaiból fantasztikus művészek vettek részt a produkcióban: az Örkény Színház igazgatója, népszerű színművészünk, **Mácsai Pál**, a Nemzeti Színház direktora, generációja egyik legsikeresebb rendezője és színművésze, **Alföldi Róbert**, a Katona József Színház fiatal művésze, **Keresztes Tamás**, a Nemzetiből a tavaly a My Fair Lady-ben már nagy sikert arató **Tompos Kátya** és **Szarvas József**, aki filmes ismertségét az Üvegtigris-filmeknek köszönheti, a Vígszínházból rendezőként és színészként ismert **Szócs Artur**, és a színpadi és filmes szerepei alapján egyaránt kedvelt **Pindroch Csaba** is szerepet kaptak a musicalben. A gyermek főszerepeket **Grünwald Dávid**, **Hajdu Virág** és **Patai Anna** alakították.

jelenet

jelenet

jelenet

Ágoston Péter, Szócs Artur, Keresztes Tamás

jelenet

Szócs Artur és a gyerekek

Mácsai Pál és a gyerekek

Tompos Kátya, Grünwald Dávid,
Szócs Artur és a gyerekek

ÚJSZEGEDI SZABADTÉRI SZÍNPAD: A KOLOZSVÁRI MAGYAR OPERA ÉS A KECSKEMÉTI KATONA JÓZSEF SZÍNHÁZ VENDÉGIJÁTÉKA

Ebben az évadban kivételesen zenés darabokat tűztünk műsorra az újszegedi játszóhelyen, ami eddig a prózai előadások helyszíne volt.

Az előző évek jól bevált programjait ötvöztük idén az Erzsébet-liget árnyas színpadán: a **SZEGEDIXIE GÁLA** és a **NÓTAEST** mellett két operaprodukció is színre került: a Kolozsvári Magyar Opera vendégjátékát láthatták a nézők, Puccini egyfelvonásos **GIANNI SCHICCHI**-jét és a kortárs magyar opera egyik legjelesebb képviselőjének, Vajda Jánosnak szintén egyfelvonásos **MARIO ÉS A VARÁZSLÓ** című darabját.

Mindkét egyfelvonásost Gombár Annamária állította színpadra – előbbit Hero Lupescu, utóbbit Békés András rendezése alapján –, az előadásokat **Selmeczi György** dirigálta.

Gianni Schicchi

Gianni Schicchi

Mario és a varázsló

Mario és a varázsló

A másik újszegedi bemutató a Szegedhez köthető Darvasi László művéből készült **POPEYE** című zenés produkció volt, amit hatalmas sikerrel mutattak be a kecskeméti Katona József Színházban **Récsei Tamás** rendezésében. Az előadás zenéjét **Pierott**, a dalok szövegét **Ganxsta Zolee** írta, aki előadóművészként személyesen is közreműködött a humorral teljes produkcióban teltházas közönség előtt.

Ganxsta Zolee

jelenet

A 2011. évi művészeti program 15 Dóm téri, valamint az Újszegedi Szabadtéri Színpad 8 előadása több mint 60.000 nézőt vonzott a jubileumi Fesztivál helyszínéire.

SUPERBRANDS-DÍJAS LETT A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

Superbrands Magyarország Szakértői Bizottsága döntése alapján a Dóm téri rendezvény elnyerte a **Superbrands címet**. Idén hetedik alkalommal ült össze a 17 tagú, független szakemberekből álló zsűri, mely azon márkák előtt tiszteleg, melyek kiemelkedő sikereket értek el, illetve e kivételes eredmények fenntartásáért dolgoznak.

A díjat odaítélő zsűri az ágazat elismert szakembereiből áll, akik döntésükkel tanúsítják az eddigi sikerességet. A jelölés kizárólag szakmai szempontok alapján történt, hiszen sem pályázni, sem jelentkezni nem lehet az elismerésre.

Tisztelt Kuratórium, a Dóm téri és az Újszegedi Szabadtéri Színpad programsorozatának megvalósítására megítélt **44 millió forint** pályázati támogatás lehetőségét adott a 80 éves jubileumi évad sikeres és zökkenőmentes lebonyolításához.

Támogatásukat tisztelettel köszönjük!

Kelt Szegeden, 2011. október 20. napján

.....
Némethné Bátyai Edina
ügyvezető igazgató